

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

SREČANJE UČITELJEV, VKLJUČENIH V PROJEKT EN-VIR-GO

EMBALAŽA IN JAZ

OŠ POHORSKI ODRED
SLOVENSKA BISTRICA
30. marec 2026

PROGRAM EKOŠOLA SLOVENIJA

30. marec 2026

Gregor Cerar, Nacionalni koordinator programa Ekošola

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

FEE programi, ki jih izvaja DOVES-FEE Slovenia

Izobraževanje in ozaveščanje
za trajnostni razvoj

Program
Ekošola

Mladi poročevalci za
okolje

Znanje o
ekosistemih in
gozdovih

LEAF

Modra
zastava

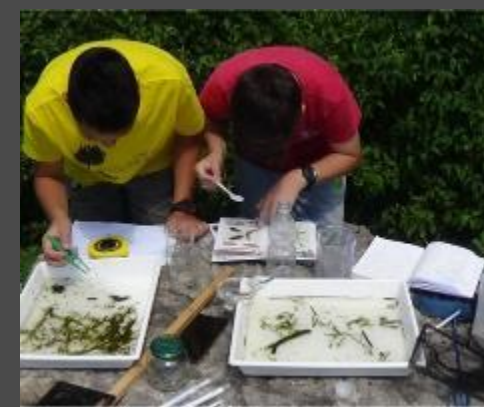

Zeleni ključ

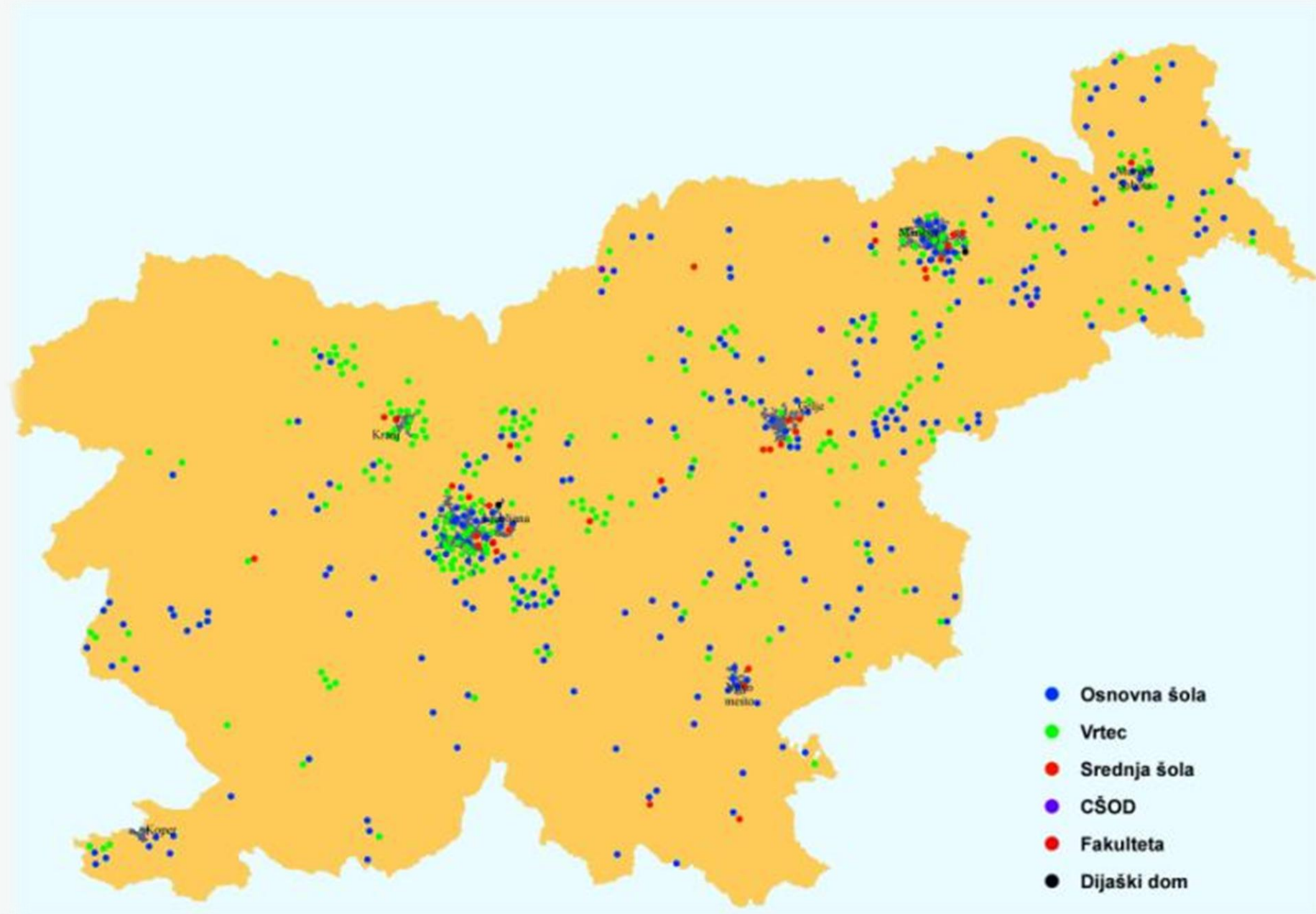

Trajnostni turizem

Program Ekošola v Sloveniji

Vključene ustanove

Najobsežnejša mreža za izobraževanje mladih za trajnostni razvoj v Sloveniji

Program Ekošola v Sloveniji:

Več kot

130.300

mladih

Več kot

10.200

učiteljev

Več kot

730

ustanov
(vrtci, osnovne in
srednje šole,
fakultete)

560

Modrih
zastav

- Nosilec programa v Sloveniji, pooblaščen s strani FEE International **Društvo DOVES - FEE Slovenia**

- Izvajanje programa: **od leta 1996**

Metodologija 7 KORAKOV

TEME PROGRAMA

- 1 Podnebne spremembe
- 2 Odpadki
- 3 Voda
- 4 Energija
- 5 Trajnostna mobilnost
- 6 Hrana
- 7 Biotska pestrost
- 8 Zdravje in dobro počutje
- 9 Šolski okoliš
- 10 Ohranjanje našega planeta

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

17 GOALS TO TRANSFORM OUR WORLD

1 NO POVERTY

2 ZERO HUNGER

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

4 QUALITY EDUCATION

5 GENDER EQUALITY

6 CLEAN WATER AND SANITATION

7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH

9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE

10 REDUCED INEQUALITIES

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

13 CLIMATE ACTION

14 LIFE BELOW WATER

15 LIFE ON LAND

16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

SODELOVANJE IN MREŽENJE

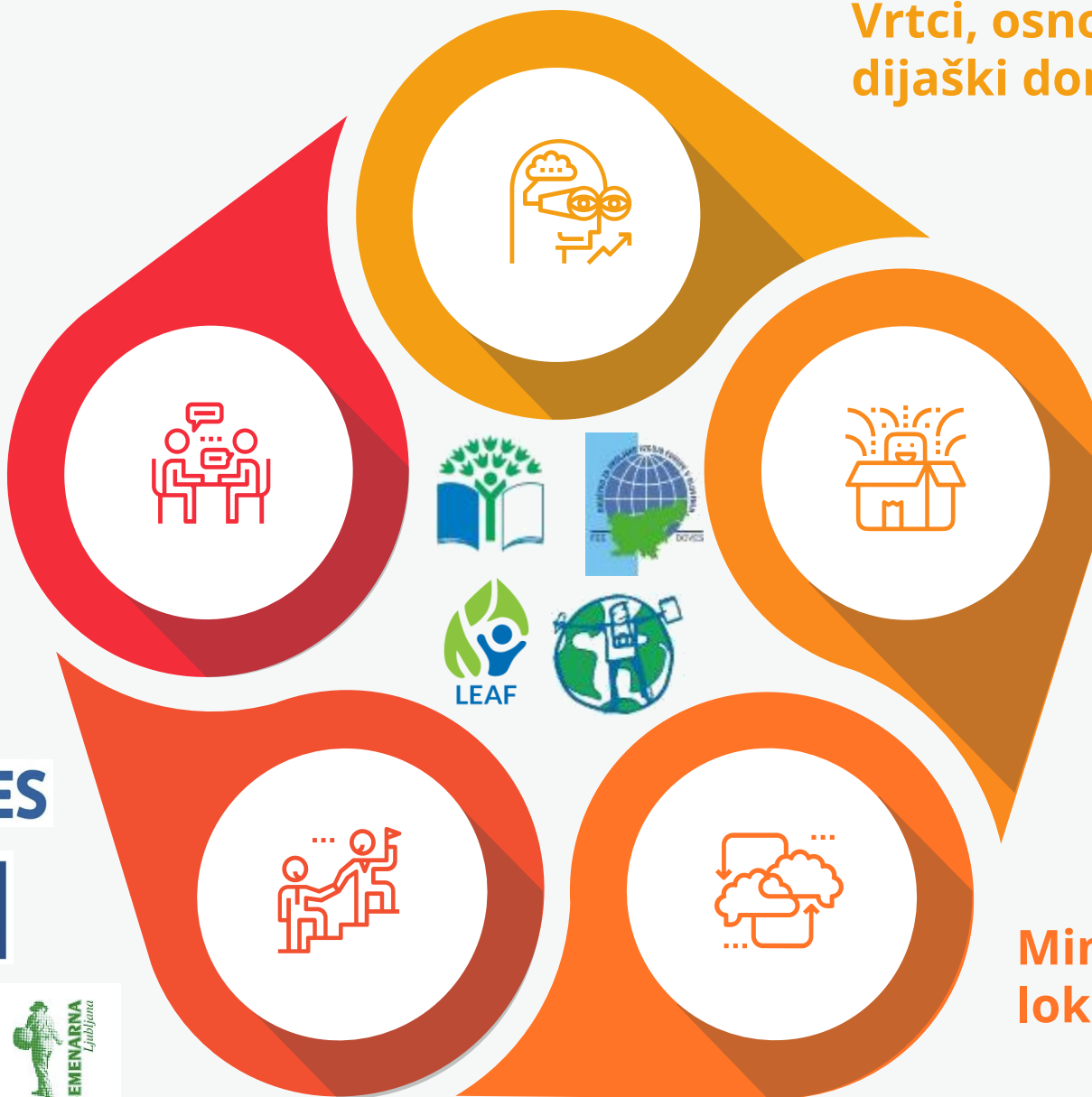
Vrtci, osnovne in srednje šole,
dijaški domovi, fakultete

Mediji, lokalne
skupnosti,
Nevladne
organizacije

Mednarodni FEE
programi

Podporniki

Ministrstva, ambasade,
lokalna društva

Splača se.

Zakaj se pridružiti programu Ekošola?

- Celosten pristop
- Izboljšane okoljske dejavnosti
- Praktične in preproste rešitve
- Stalno izobraževanje in strokovna podpora

- Sodelovanje s podjetji iz profitnega sektorja in strokovnimi organizacijami
- Povezovanje staršev, lokalne skupnosti in strokovnjakov

- Promocija
- Preprosta in ažurna komunikacija
- Mreža regionalnih koordinatorjev

- Sodelovanje v mednarodnih projektih

- Materialne in finančne nagrade

Kako postati prejemnik Zelene zastave?

Ekošole obiskujejo in spremljajo tudi regionalni koordinatorji.

Ustanova mora izpolniti preprost prijavní obrazec (s katerim izrazi namero za vkljuèitev v program Ekošola).

Ustanove morajo izvajati metodologijo 7 korakov (ki obíčajno traja 1–2 šolski leti).

Ko ustanova uspešno izvede metodologijo 7 korakov, prejme “zeleno zastavo” in uradno postane Ekošola.

Da bi Ekošole vsako leto ohranile “zeleno zastavo”, morajo izvajati svoj “letni okoljski naèrt”, ki vkljuèuje:

Ekoakcijski naèrt - najmanj:

- 5 projektov iz različnih tematskih področij,
- Naèrt dela
- Izvajanje aktivnosti
- izpolnitev letnega poročila

KOMUNIKACIJSKI KANALI

- Spletna stran: www.ekosola.si
- Facebook
- Ekoportal za vključene ustanove
- Mesečni EŠL – Ekošolski list

Srečanja in konference:

- Letno srečanje za koordinatorje OŠ in SŠ
- Letno srečanje za koordinatorje vrtcev
- Regijska srečanja
- Tridnevno strokovno srečanje
- Delavnice in seminarji
- Spletni seminarji

PROGRAMI

GLOBE

Mladi poročevalci za
okolje

Program
Ekošola

LEAF - Znanje o
ekosistemih in
gozdovih

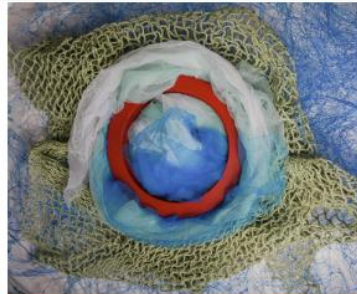
PROJEKTI PROGRAMA EKOŠOLA V SLOVENIJI

PODNEBNE SPREMEMBE

BIOTSKA PESTROST IN VODA

KROŽNOST JE NAŠA PRILOŽNOST

NE ZAVRZI OBLEK, OHRANI PLANET!

MLEKASTIČNOI IZBEREM DOMAČE

HRANA NI ZA TJAVENDAN

MISIJA: ZELENI KORAKI

MLADI POROČEVALCI ZA OKOLJE

EKO-PAKET

MLADI V SVETU ENERGIJE

ODPADKOM DAJEMO NOVO ŽIVLJEN...

ALTERMED

ŠOLSKA VRTLNICA

EKOBARANJE ZA EKOŽIVLJENJE

MLADI RAZISKOVALCI

GLOBE

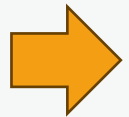
EKOKVIZ ZA SREDNJE ŠOLE

EKOKVIZ ZA OSNOVNE ŠOLE

PROJEKTI PROGRAMA EKOŠOLA V SLOVENIJI

ERASMUS+

DIDACTIC BRICKS

GREENING OUR CURRICULUM

GREEN PATH

LAMIE

GREENOVATE

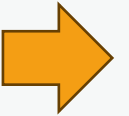
ADULTS - PBL

LIFE

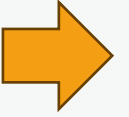
LIFE2RIVERS - EKOAVANTURE

INTERREG

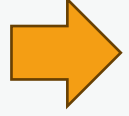
COFARM4CITIES

MINISTRSTVO ZA
NARAVNE VIRE IN
PROSTOR

KAPLJICA ZNANJA, REKA ODGOVORNOSTI

EKOSKLAD

EMBALAŽA IN JAZ

MJU

PARTNERSTVO ZA GLOBALNE CILJE

POVEZAVE

[Ekošola \(ekosola.si\)](https://ekosola.si)

[@ekosola](https://www.facebook.com/ekosola)

[@MladiPoročevalciZaOkolje](https://www.facebook.com/MladiPoročevalciZaOkolje)

[Home - DRUŠTVO DOVES - FEE SLOVENIA](#)

[Home - Modra Zastava](#)

[Home - Zeleni Ključ \(zelenikljuc.si\)](#)

MEDNARODNE STRANI

[Eco Schools](#)

[About FEE EcoCampus — Eco Schools](#)

[@ecoschools.global](#)

[@FEEEcoCampus](#)

[Young Reporters for the Environment \(yre.global\)](#)

[Learning about Forests \(leaf.global\)](#)

[FEE - Foundation for Environmental Education](#)

[Blue Flag](#)

[Green Key](#)

EMBALAŽA V NAŠEM VSAKDANU

MENTIMETER

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

**KAJ JE
EMBALAŽA?**

menti.com
4609 6469

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Embalaža je vse, kar obdaja, ščiti ali vsebuje izdelek, da ga lahko:

- varno **shranjujemo,**
- prevažamo,**
- prodajamo**
- in uporabljamo.

- Plastenka za pijačo
- Škatla za čevlje
- Vrečka za kruh
- Ovoj čokolade
- Tetrapak za mleko ...

Embalaža nima le ene funkcije – ima 3 glavne:

- 👉 zaščita izdelka
- 👉 transport
- 👉 informiranje (etikete)

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Brez embalaže bi se pokvarilo ali poškodovalo **veliko več hrane.**

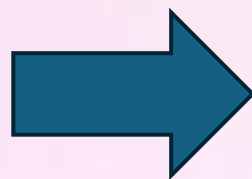
- **1/3 hrane na svetu se zavrže (embalaža lahko to količino bistveno zmanjša)**

Embalaža ni samo problem, ampak je tudi **DEL REŠITVE.**

Brez nje bi bilo veliko izdelkov:

- težje prevažati
- dražjih
- manj dostopnih
- hitreje pokvarljivih

IZZIV: Kako uporabljati manj in bolj trajnostno embalažo.

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

**KJE VSE ŠTE
DANES ZE
UPORABILI
EMBALAZO?**

menti.com
4609 6469

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Zanimiva dejstva:

- Povprečen človek pride v stik z embalažo **več kot 20x na dan**
- Embalaža je skoraj povsod: hrana, kozmetika, spletni nakupi, pijača, zdravila
- Najhitreje narašča **embalaža za dostavo hrane in paketov**

V zadnjih letih se je količina embalaže močno povečala zaradi:

- **spletnega nakupovanja**
- **dostave hrane na dom**

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

**KATERI
MATERIAL SE
NAJPOGOSTEJE
UPORABLJA ZA
EMBALAZO?**

menti.com
4609 6469

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Zanimiva dejstva:

Največ embalaže v Evropi je iz:

- **papirja/kartona**
- plastike
- stekla

- Plastična embalaža predstavlja približno 40 % vse proizvedene plastike.
- Nekateri materiali (npr. steklo, aluminij) se lahko reciklirajo skoraj neskončno

Papir in karton imata v EU najvišjo stopnjo recikliranja → med 70 in 80 %.

Steklo lahko recikliramo znova in znova, brez izgube kakovosti.

Vedno več embalaže je VEČSLOJNE → težje recikliranje.

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

**KOLIKO
EMBALAŽE
USTVARI
POVPREČEN
EVROPEJEC?**

menti.com
4609 6469

Zanimiva dejstva:

Povprečen Evropejec ustvari okoli
180 kg embalažnih odpadkov
na leto 👉 to je skoraj **0,5 kg na dan.**

- V zadnjih 10–15 letih se je količina embalažnih odpadkov povečala za več kot **20 %**.
- Največ embalaže nastane pri 👉 hrani in pijači (več kot polovica)

PODATKI ZA SLOVENIJO:

- Leta 2023 je v Sloveniji nastalo približno **138,5 kg** odpadne embalaže na prebivalca (od tega je bilo 30,7 kg plastične embalaže na prebivalca).

Če preračunamo:

Slovenija (okoli 2,1 milijona prebivalcev) ustvari približno **290.000 ton embalažnih odpadkov na leto.**

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

**KAKO
MOCNO
EMBALAZA
VPLIVA NA
OKOLJE?**

menti.com
4609 6469

Zanimiva dejstva:

- Embalaža predstavlja približno **40 % vseh plastičnih odpadkov**
👉 je eden največjih virov odpadkov na svetu
- Velik del embalaže uporabljamo **le nekaj minut**, v okolju pa ostane DOLGO: 👉 plastika tudi **več sto let**
- Embalaža povzroča:
 - 👉 **onesnaževanje morij in tal**
 - 👉 **mikroplastiko** (najdemo jo že v vodi, zraku in hrani)
 - 👉 **izpuste CO₂** pri proizvodnji in transportu

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

**KOLIKŠEN
DELEŽ
EMBALAZE SE
RECIKLIRA V
EU?**

menti.com
4609 6469

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Zanimiva dejstva:

- V EU se reciklira približno **65 % vse embalaže** 🙌 cilj EU je, da se ta delež še poveča

Med materiali so velike razlike:

papir/karton: več kot 80 %

kovine (aluminij, jeklo): zelo visoko

steklo: okoli 70–80 %

plastika: precej manj (okoli 40 % ali manj)

V Sloveniji se reciklira približno 74 % embalaže (reciklira se približno 51 % plastične embalaže).

POMEMBNO:
Ni vse, kar odložimo v zabojnik, tudi dejansko reciklirano!

- neprimerno
- onesnaženo
- preveč kompleksno

VELIK DEL EMBALAŽE ŠE VEDNO SEŽGEJO ALI KONČA NA ODLAGALIŠČIH.

NAJBOLJ PROBLEMATIČNE VRSTE EMBALAŽE:

<https://www.youtube.com/watch?v=Gzm9SbiWJok>

1. Mehurčasta folija (bubble wrap)

- narejena je iz plastike (LDPE)
- razgrajuje se **več stoletij**
- redko se reciklira

👉 Pogosto konča med odpadki.

2. Karton

Na prvi pogled deluje trajnostno, vendar:

- za proizvodnjo potrebujemo veliko dreves
- pri razgradnji nastaja metan, toplogredni plin

👉 Velika količina spletne trgovine pomeni tudi veliko kartonske embalaže.

3. Stiropor (polistiren)

- uporablja se za embalažo hrane, lončke, zaščitno embalažo

- razgrajuje se okoli 500 let
- zelo težko ga je reciklirati

👉 Pogosto konča v naravi ali morju.

4. Aluminijska folija (rudarjenje boksita, skoraj nemogoče reciklirati);

5. Steklo (dobro reciklabilno, vpliv na okolje pri proizvodnji in transportu) .

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Komunalni snovni krog Slovenska Bistrica

Katja Ajdišek- Circular Shield

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Praktičen primer učne ure: Pametne nakupovalne odločitve

CILJI AKTIVNOSTI:

Učenci bodo sposobni:

- razložiti, **kako embalažni odpadki vplivajo na okolje**,
- prepoznati različne **pogledе in skrbi potrošnikov**, povezane z embalažnimi odpadki, ter jih jasno predstaviti,
- načrtovati in izvesti **kampanjo**, namenjeno zmanjšanju količine embalažnih odpadkov.

4 KAKOVOSTNO
IZOBRAŽEVANJE

11 TRAJNOSTNA MESTA
IN SKUPNOSTI

12 ODGOVORNA
PORABA IN
PROIZVODNJA

POTREBEN ČAS ZA AKTIVNOST:

Učna ura v razredu 1: 45 min (uvod v embalažne odpadke, razmišljanje)

Skupinska naloga 1: 1 teden (izvajanje ankete)

Učne ura v razredu 2: 90 minut (zbiranje podatkov, analiza)

Učna ura v razredu 3: 45 minut (ideje za ozaveščevalno kampanjo)

Skupinska naloga 2: 14 dni (priprava in izvedba kampanje)

4 KAKOVOSTNO
IZOBRAŽEVANJE

11 TRAJNOSTNA MESTA
IN SKUPNOSTI

12 ODGOVORNA
PORABA IN
PROIZVODNJA

**Pametne nakupovalne
odločitve**

Učna ura v razredu 1: 45 min (uvod v embalažne odpadke, razmišljanje)

SVETOVNA KAVARNA

5 SKUPIN → pri vsakem omizju drugo vprašanje

- Vsaka skupina izbere vodjo (ta bo ves čas ostal pri svojem omizju)**
- Vsi obišejo vseh 5 omizij – ni potrebno, da se skupina prestavlja skupaj (le vodja je ves čas pri mizi in piše)**
- Vodja vsake skupine na koncu predstavi ugotovitve vseh skupin.**

Menjava na 8 minut

Pametne nakupovalne
odločitve

Učna
ura 3

SVETOVNA KAVARNA

POROČANJE

1. Prepoznavanje embalaže

- Katere vrste embalaže srečujemo vsak dan (doma, v šoli, v trgovini)?
 - Iz katerih materialov je ta embalaža narejena?
 - Kateri izdelki imajo največ embalaže?

2. Namen embalaže

- Zakaj sploh potrebujemo embalažo?
- Kaj bi se zgodilo z izdelkom brez embalaže?
 - Katere naloge embalaža opravlja?

3. Prednosti in slabosti

- Katere so prednosti embalaže za potrošnika?
 - Katere so slabosti embalaže za okolje?
- Kateri materiali so bolj problematični in zakaj?

4. Odpadki in okolje

- Kaj se zgodi z embalažo, ko izdelek uporabimo?
- Katera embalaža najpogosteje konča med odpadki?
- Ali vsa embalaža konča v zabojniku za ločevanje?

5. Potrošniške odločitve

- Kako na naše izbire vplivajo oglasi in videz embalaže?
- Ali embalaža včasih vpliva na to, ali izdelek kupimo ali ne?
- Ali bi izbrali izdelek z manj embalaže, če bi bil manj privlačen?

Pametne nakupovalne odločitve

Učna ura v razredu 1: 45 min (uvod v embalažne odpadke, razmišljanje)

- Podajanje navodil za IZVAJANJE ANKETNIH VPRAŠALNIKOV (rešimo)

Učna ura 2

- Učence prosite, naj tabelarično uredijo zbrane podatke in organizirajo prejete odgovore.
- Učence spodbudite, da analizirajo rezultate in jih predstavijo. Predstavitve naj potekajo v obliki razredne razprave, skupine pa naj rezultate ponazorijo z infografiko.
- Pripravljene infografike naj bodo razstavljene v Ekošolskem kotičku.

Učna ura 3

Na podlagi rezultatov ankete učence usmerjajte, da prepoznajo ključna sporočila ter skupaj oblikujejo načrt kampanje za ozaveščanje o problematiki embalažnih odpadkov.

- V okviru načrta kampanje naj učenci izberejo medij, s katerim bodo sporočila posredovali:
 - kratek skeč (priporočeno trajanje 7–10 minut)
 - glasbeno-odrsko točko / muzikal (približno 7–10 minut), pri čemer naj jasno naslovijo problem embalažnih odpadkov in predstavijo možne rešitve
 - Pripravijo ozaveščevalne plakate in ideje, kako zmanjšati količino embalaže.

Skupinska naloga 2

- Skeč ali muzikal, ki so ga pripravili učenci, naj izvedejo na javnih mestih, kot so npr. nakupovalna središča, z namenom ozaveščanja javnosti o problematiki embalažnih odpadkov. Lahko tudi na šolski prireditvi za starše ali učence.
- Ozaveščevalne aktivnosti naj se izvedejo večkrat v obdobju 14 dni (če je le možno).
- Iz nastopa se lahko pripravi video, ki se ga deli na družbenih omrežjih.

ODMOR

Odpadna embalaža v nov papir: prikaz recikliranja (KEMS)

Gregor Cerar

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

OD ZNANJA K DEJANJEM: PREVERJANJE IN NAČRTOVANJE SPREMEMB

ŠE NEKAJ IDEJ ZA RAZISKOVANJE EMBALAŽE - VRTCI:

1. Ustvarjanje iz odpadne embalaže

- izdelava: roboti, hiške, vozila
- materiali: škatle, plastenke, zamaški

 poudarek: *“iz odpadka nastane nova igrača”*

2. Igra “trgovina”

- otroci razvrščajo embalažo (hrana, pijača...)
- igra vlog (prodajalec–kupec)
- učenje: prepoznavanje embalaže v vsakdanjem življenju

3. Razvrščanje odpadkov

- pravi zabojniki (papir, plastika, bio...)
- igra: kam kaj spada
- zelo konkretno in učinkovito

4. Senzorična igra

- raziskovanje materialov: papir, plastika, kovina
- tipanje, zvok, trganje
- razvoj čutov + spoznavanje materialov

7. Zgodba o plastenki

- pripoved ali lutkovna predstava
- pot od trgovine → smeti → narava

8. Sodelovanje s starši

- Raziskovanje embalaže doma
- rišejo, lepijo, pripovedujejo

ŠE NEKAJ IDEJ ZA RAZISKOVANJE EMBALAŽE - ŠOLE:

1. "En dan embalaže"

- učenci beležijo vso embalažo v enem dnevu
- 👉 analiza: koliko, katera, zakaj

2. Raziskava v razredu

- tehtanje embalaže (1 teden)
- grafi (matematika + okolje)
- 👉 zelo dobra povezava predmetov

3. Video ali kampanja

- učenci naredijo:
 - 👉 kratek film
 - 👉 plakat
 - 👉 slogan
 - 👉 tema: zmanjšanje embalaže

4. Pregled odpadkov

- pregled šolskih smeti
- 👉 česa je največ?
- 👉 kako zmanjšati?

5. Izziv "brez embalaže"

- en dan/teden brez:
 - 👉 plastenk
 - 👉 vrečk
 - 👉 refleksija: kaj je bilo težko

6. Analiza embalaže

- učenci prinesejo izdelke
- 👉 analiza:
 - material
 - ali je potrebna
 - ali bi lahko bila bolj trajnostna

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

**Kviz:
KAJ ŽE
VEM?**

Delo v skupinah: KAKO LAHKO V VRCTIH IN ŠOLAH ZMANJŠAMO EMBALAŽO?

Izziv in razmislek

- Kateri embalaži bi se lahko najlažje odpovedali?
- Kaj bi lahko kot skupina, razred ali šola lahko naredili drugače?

RAZVOJ IN KREPITEV KOMPETENC ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

ČAS ZA VPRAŠANJA IN ZAKLJUČEK